

Urząd Miasta
Opole

2024 -09- 13 (759)

Nr pisma

Podpis

RAPORT z dnia 11 września 2024 r.
z konsultacji z mieszkańcami Miasta Opola

projektu uchwały Rady Miasta Opola zmieniającej uchwałę nr VI/110/19 Rady Miasta Opola z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia zasad przygotowania i realizacji budżetu obywatelskiego w Opolu zmienioną uchwałą Rady Miasta Opola nr XXXIX/777/21 z dnia 29 kwietnia 2021 roku zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad przygotowania i realizacji budżetu obywatelskiego w Opolu (Dz. Urz. Woj. Op. z 2020 r. poz. 2449, z 2021 r. poz. 1274). Konsultacje odbyły się na podstawie:

- Uchwały nr LXVII/1267/18 Miasta Opola z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Opola (Dz. Urz. Woj. Op. z 2018 r., poz. 2442, z 2019 r. poz. 1618 oraz poz. 3357),
- Zarządzenia nr OR-I.0050.613.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 3 września 2024 r. w sprawie rozpoczęcia konsultacji z mieszkańcami Miasta Opola.

Konsultacje poprzedzono akcją informacyjną, która została ogłoszona w dniu 30 sierpnia 2024 r. i trwała do dnia 3 września 2024 r. W akcji informacyjnej wykorzystano następujące kanały informacyjne:

1. Oficjalny serwis internetowy Urzędu Miasta Opola;
2. Kampanie informacyjne na portalach społecznościowych.

Konsultacje przeprowadzono w dniach od 4 do 10 września 2024 r.

Konsultacje przeprowadzono w następujących formach konsultacyjnych:

- 1) pisemnego, w tym elektronicznego przekazywania opinii;
- 2) punktu konsultacyjnego, zorganizowanego w Centrum Dialogu Obywatelskiego w Opolu w godz. od 7.30 do 15.30 w każdy dzień roboczy do dnia 10 września 2024 r.;
- 3) opiniowania projektu uchwały przez Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej.

W ramach konsultacji zgłoszono następujące uwagi do projektu uchwały:

Lp.	Treść uwagi do projektu uchwały	Czy uwaga została uwzględniona	Powód odrzucenia uwagi
1	Przywrócenie do Budżetu Obywatelskiego Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Amatorskich Klubów Sportowych	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu konsultacji.
2	Zmiana w § 8 ust. 1 Zasad BO powoduje logiczne powtórzenie wymogu określonego już w § 9 ust. 1 pkt 3 Zasad BO. Być może, rzeczywiście zapis w § 9 nie jest w pełni jednoznaczny w kontekście zapisu słowniczka, zatem proponuję, zamiast zmieniać § 8, zmienić brzmienie § 9 ust. 1 pkt. § 3 na "spełniający zasadę ogólnodostępności" (drobna niefrasobliwość językowa podyktowana jest spójnością z sąsiednimi sformułowaniami).	NIE	Jest to słuszna uwaga, jednak biorąc pod uwagę szczególną ważność zasady ogólnodostępności wpisano ją dodatkowo do idei BO.
3	Usunięcie z § 10 ust. 1 dopuszczenia realizacji projektów zawieszonych poprzez trudności własnościowe stanowi przerzucenie odpowiedzialności za sprawy, które powinny być dawno zakończone, na mieszkańców wykazujących	NIE	Zmiana tego zapisu ma na celu umożliwienie realizacji projektów z BO na terenach przyłączonych do Miasta Opola w 2017 r. bez uzyskania przez Miasto

	godną pochwałą aktywność obywatelską. Mając na uwadze, że budżet obywatelski pomimo bycia techniką partycypacyjną, nosi znamiona powszechnej decyzji demokratycznej w skali lokalnej to obowiązkiem JST powinna być w tej sytuacji, realizacja działań mających na celu zażegnanie bałaganu prawnego w zakresie własności, a następnie realizacja projektów, nawet jeśli oznaczałoby to przesunięcie zadania w budżecie miasta do innej pozycji niż środki przeznaczone na budżet obywatelski. Proponuję przywrócenie zapisu realizującego cel analogiczny do dotychczasowego: "Jeżeli przekazanie nieruchomości nie nastąpi w roku realizacji danej edycji Budżetu Obywatelskiego, Projekt może być realizowane w latach następnych."		praw własności. Tereny te służą ich mieszkańcom i powinna być możliwość realizacji tam różnych projektów spełniających oczekiwania mieszkańców i realizujących ich pomysły w kwestii zagospodarowania terenu. Oczekiwanie na uzyskanie aktu własności (ten proces trwa już ponad 7 lat) pozbawia mieszkańców tych terenów korzystania z takich samych uprawnień i możliwości, jak innych mieszkańców Opola - do zagospodarowania ich terenu według własnych pomysłów. Jest to wyjście naprzeciw potrzebom mieszkańców Nowego Opola.
4	W treści projektowanej uchwały zmiana w §33 poprzedza zmianę w § 31 - proponuję odwrócić kolejność dla porządku.	TAK	Uwaga uwzględniona.
5	Zmiana w § 31 Zasad BO usuwa kluczowe prerogatywy Zespołu ds. BO. Jednocześnie, uchwała zmieniająca nie wskazuje nowego podmiotu odpowiedzialnego za nadzór nad realizacją BO. Zapisy niebezpiecznie kumulują wszelkie decyzje w rękach Prezydenta i sprowadza Zespół jedynie do roli asystenckiej. W mojej opinii jest to krok wstecz, na drodze rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Rekomenduję wzmocnienie roli zespołu lub przynajmniej wskazanie nowego podmiotu dla każdego wykreślonego zakresu nadzoru.	NIE	Prezydent Miasta Opola zgodnie z obowiązującym prawem: 1) wykonuje zadania gminy przy pomocy urzędu gminy, którego jest kierownikiem oraz może powierzyć prowadzenie określonych spraw gminy w swoim imieniu zastępcy prezydenta lub sekretarzowi miasta (art. 33 ust. 1 i 4 ustawy o samorządzie gminnym). Nie ma podstaw prawnych do powierzania swoich zadań, tj. kierowania bieżącymi sprawami miasta oraz reprezentowania go na zewnątrz (art. 31 ustawy o samorządzie gminnym) podmiotom innym niż ww. Nadzór w zakresie realizacji budżetu, w tym BO należy do prerogatyw Prezydenta, za które ponosi odpowiedzialność prawną i finansową. Ostatecznie wykonanie uchwały RM Opola powierzyła Prezydentowi (§ 3 Zasad BO).
6	W zasadach BO rekomenduję dodanie zapisu o ogłoszeniu harmonogramu przebiegu BO w danym roku na co najmniej 3 miesiące przed rozpoczęciem naboru projektów. Pozwoli to autorom projektów oraz ciałom i podmiotom wspierającym aktywność mieszkańców (rady dzielnic, organizacje pozarządowe) na stosowne przygotowanie.	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu konsultacji.
7	Doprecyzowanie zasad dotyczących projektów o podobnym zakresie: Proponuje w § 13 wprowadzenie zasady zakazującej składania projektów o bardzo podobnym zakresie w obu kategoriach (ogólnomiejskiej i dzielnicowej), tj. próby pozyskania środków z dwóch kategorii do realizacji jednego projektu. Przykładem mogą być projekty 9/25 i 10/25 z tegorocznej edycji, które różnią się tylko tytułem i kosztorysem, a opierają się na tej samej dokumentacji projektowej i dotyczą wspólnego zadania.	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu konsultacji. Nie jest możliwa realizacja takich samych projektów. Zasady BO stanowią w tym zakresie ograniczenie (§ 13 Zasad BO) Natomiast podobieństwo projektów wcale nie musi oznaczać ich tożsamości zakresowej. Także istnieje możliwość połączenia bardzo podobnych projektów (§23 ust. 4 zasad BO).
8	Umożliwienie odwołań od pozytywnych ocen projektów: Proponuję wprowadzenie zapisów umożliwiających składanie odwołań od pozytywnie ocenionych projektów, pod warunkiem że są one uzasadnione merytorycznie (np. błędy formalne, niezgodność z regulaminem). Może to zwiększyć transparentność, jednak odwołania muszą być oparte na konkretnych przesłankach, aby uniknąć nadużyć i niepotrzebnych opóźnień w ocenie.	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu konsultacji. Nie ma racjonalnego uzasadnienia, aby wnioskodawca odwoływał się od decyzji pozytywnej w kwestii własnego projektu i tym samym przyjęcia go do głosowania. Projekt niezgodny z Zasadami BO w ogóle nie jest dopuszczony do głosowania.
9	Doprecyzowanie zasad uzyskiwania zgody Prezydenta na	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu

	wydłużenie realizacji projektów: Zgodnie z § 12 Zasad, Prezydent może wydłużyć realizację projektu lub odstąpić od pewnych wymogów na podanie wnioskodawcy. Proponuję jednak precyzyjne określenie, na którym etapie należy wystąpić o taką zgodę (np. na etapie oceny merytorycznej) i w jakim trybie, aby zapewnić przejrzystość i przewidywalność całego procesu.		konsultacji. Propozycja nie ma racjonalnego uzasadnienia, ponieważ trudno przewidzieć zawczasu wszelkie okoliczności, które mogą się zdarzyć. Ten poziom precyzji w ocenie Prezydenta jest wystarczający.
10	Wprowadzenie możliwości realizacji projektów miejskich na terenach formalnie nie należących do miasta Opola na podstawie umowy użyczenia może powodować utratę możliwości korzystania przez mieszkańców Opola z udogodnień finansowanych z Budżetu Obywatelskiego miasta Opola. Umowa użyczenia nie gwarantuje ogólnodostępności. W każdej chwili właściciel gruntu (inna gmina) może odmówić przekazania gruntu miastu, uniemożliwiając do niego dostęp lub wykorzystując powstałe na gruncie w ramach Budżetu Obywatelskiego budowle na stałe przytwierdzone do podłoża w sposób komercyjny.	NIE	Zmiana ma na celu umożliwienie realizacji projektów spełniających oczekiwania mieszkańców Opola z terenów przyłączonych od razu, bez konieczności oczekiwania na przekazanie własności nieruchomości. Zapisy umowy użyczenia będą zabezpieczały interes miasta oraz jego mieszkańców w zakresie realizacji i korzystania z efektów projektu.
11	Projekt zawiera również zapis w punkcie 4) w § 10 ust. 1 i ust 2 że, „strony umowy uregulują sposób rozliczenia nakładów na inwestycję po wygaśnięciu umowy użyczenia lub prawo do usunięcia budowli oraz obiektu małej architektury w zależności od rodzaju inwestycji oraz sposób rozliczenia nakładów”, który może świadczyć o intencjonalnym założeniu, że grunt na którym powstanie inwestycja realizowana z Budżetu Obywatelskiego Miasta Opola nigdy nie przejdzie na własność gminy Opole, przy czym brak jest jednoznacznych sposobów rozliczenia ewentualnych kosztów (nakładów) związanych z przeniesieniem lub wyburzeniem, powstałych elementów infrastruktury, oraz która ze stron jest zobowiązana je ponieść. Powstanie ewentualnego sporu prawnego naraża miasto i jego mieszkańców na wieloletni, kosztowny proces i nie gwarantuje zwrotu kosztów, a tym bardziej nie obciąża właściciela gruntu do wypłaty odszkodowania. Podsumowując jako obywatel i mieszkaniec miasta Opola uważam, że miasto posiada tak wiele zdegradowanych lub niewykorzystanych gruntów należących do gminy Opole, które mogły by zostać zrewitalizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego, że nie ma potrzeby wydatkowania środków z Budżetu Obywatelskiego na inwestycje realizowane na cudzych gruntach czyli gruntach należących do innych gmin.	NIE	Miasto Opole zostało powiększone o tereny przyłączone z dniem 1 stycznia 2017 rok, od tego czasu Miasto ma obowiązek realizacji zadań na rzecz jego mieszkańców, również z terenów przyłączonych – są to zadania własne Gminy. Zmiana ma na celu umożliwienie realizacji projektów spełniających oczekiwania mieszkańców Opola z terenów przyłączonych od razu, bez konieczności oczekiwania na przekazanie własności nieruchomości. Inwestowanie w tereny w sposób służący mieszkańcom nie wymaga własności terenu, ale jego prawa do dysponowania, które na mocy odpowiedniej umowy użyczenia ma Miasto. Kwestie zabezpieczeń prawnych regulować będzie umowa użyczenia. Stanowi to wystarczające zabezpieczenie interesów Miasta w okolicznościach obowiązku realizacji zadań własnych Miasta wobec mieszkańców przyłączonych terenów.
12	§ 9. 1. Zgłaszany Projekt musi być: 1) zgodny z powszechnie obowiązującym prawem; 2) realizowany wyłącznie na terenie stanowiącym własność Miasta, z zastrzeżeniem § 10 Zasad; Wprowadzenie do zapisów Zasad zastrzeżenia w § 10 Zasad w o zaproponowanej treści - zupełnie wyklucza punkt 2 § 9. 1. Załącznik do uchwały Nr VI/110/19 Rady Miasta Opola z dnia 28 lutego 2019 r. Zasady przygotowania i realizacji budżetu obywatelskiego w Opolu podważając zasadę wyłączności. Skoro „wyłącznie” to nie z zastrzeżeniem intencjonalnie wyłączającym „wyłącznie”.	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu konsultacji.
13	Przepis § 19, 20, 22, 24 Zasad BO stanowią wątpliwe rozwiązania. Należy wzorować się na rozwiązaniach przyjętych przez Miasto Wrocław.	NIE	Uwaga nie dotyczy przedmiotu konsultacji.

15	Zmiana § 20a Zasad BO jest wątpliwa.	NIE	W kwestii powstania oszczędności środków na etapie realizacji zadań ustalono, że dla przyspieszenia procesów realizacji BO oraz uzyskania jak najlepszych efektów decyzję podejmuje Prezydent.
----	--------------------------------------	-----	--

Zespół ds. Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej na posiedzeniu w dniu 9 września 2024 r. zaopiniował przedstawiony projekt uchwały Rady Miasta Opola zmieniającej uchwałę nr VI/110/19 Rady Miasta Opola z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie określenia zasad przygotowania i realizacji budżetu obywatelskiego w Opolu zmienioną uchwałą Rady Miasta Opola nr XXXIX/777/21 z dnia 29 kwietnia 2021 roku zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad przygotowania i realizacji budżetu obywatelskiego w Opolu (Dz. Urz. Woj. Op. z 2020 r. poz. 2449, z 2021 r. poz. 1274).

Uchwała Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej stanowi załączniki do niniejszego raportu.

Zgodnie z § 17 Uchwały nr LXVII/1267/18 Miasta Opola z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Opola (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 8 marca 2019 r., poz. 949, poz. 2258 oraz poz. 2397) niniejszy raport podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w oficjalnym serwisie internetowym i na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Opola, a także jest niezwłocznie przekazywany do wiadomości Radzie Miasta, radom dzielnic, Młodzieżowej Radzie Miasta, Radzie Seniorów Miasta oraz Opolskiej Radzie Działalności Pożytku publicznego, chyba, że powszechnie obowiązujące przepisy stanowią inaczej.

Prezydent Miasta
Arka Jusz Wiśniowski

